

Lausunto Turun raitiotien yleissuunnitelmasta Satama-Varissuo

Kaupunginhallitus 02.03.2026 § 58
584/08.01.00.01/2023

Valmistelija

Maankäyttöpäällikkö Tuomas Lindholm

Taustaa:

Turun kaupungin kaupunkiympäristön palvelukokonaisuus on pyytänyt sidosryhmiltä mukaan lukien Naantalin kaupungilta lausuntoa satama-Varissuo raitiotielinjasta. Raitiotiestä on laadittu vuosien 2024-2025 aikana toteutussuunnitelma ja vaikutusten arvioinnit, minkä lisäksi muun muassa taustaselvityksiä on tarkennettu. Toteutussuunnitelmassa kuvataan, miten raitiotie on tarkoitus toteuttaa ja suunnitelmien perusteella on laskettu raitiotien kustannusarvio. Kirjalliset lausunnot on pyydetty toimittamaan lausuntopyynnössä annettujen ohjeiden mukaisesti 2.3.2026 mennessä.

Lausuntomateriaalina oleviin toteutussuunnitelmaan, vaikutusten arviointeihin ja taustaselvityksiin on mahdollista tutustua Turun Raitiotieallianssin hankesivuilta: [Toteutussuunnitelma - Turun raitiotie](#)

Naantalin kaupunginhallitus on antanut lausunnon Turun satama-Varissuo-raitiotielinjan yleissuunnitelmasta 19.6.2023 § 207. Lausuntopyynnössä nyt esitetyt kysymykset koskevat samoja teemoja, kuin yleissuunnitelmavaiheessa sidosryhmiltä kysyttiin.

Lausuntopyynnössä toivotaan erityisesti kannanottoja seuraaviin kysymyksiin:

1. Miten näette raitiotien vaikuttavan Turun ja seudun kehitykseen muun muassa elinvoiman, kaupunkikehityksen ja liikkumisen osalta, joille Turun kaupunki, seutu ja valtio on asettanut kunnianhimoisia tavoitteita?
2. Kannatatteko raitiotien rakentamista satama-Varissuo-reitille?
3. Miten suhtaudutte raitiotien laajentamiseen seudulliseksi Turun naapurikuntiin?

Lausunto:

Naantalin kaupunki suhtautuu positiivisesti sekä Turun sisäisen että seudullisen joukkoliikenteen kehittämiseen. Turun seudun joukkoliikenteen ja Turun kaupunkiliikkumisen kannalta on tärkeä kyetä tekemään matka-aikoja lyhentäviä toimenpiteitä kestävien liikkumismuotojen houkuttelevuutta ja käyttötapaosuutta lisäten.

Runkobussilinjaston uudistus sekä raitiotien toteuttaminen raskaimmin kuormitetuille runkolinjoille on omiaan vaikuttamaan positiivisesti Turun ja seudun elin- ja vetovoimaan, kaupunkikehitykseen sekä liikkumiseen – erityisesti, jos liikkumisen ratkaisut kytketään osaksi Turun kaupunkiseudun maankäyttöä ja kokonaisvaltaisempaa kaupunkikehittämistä.

Ensimmäisessä vaiheessa raitiotien toteuttaminen palvelisi liikkumisen osalta selkeimmin Turkua ympäryskuntien, kuten Naantalin, hyötyessä laajemmista elin- ja vetovoima- sekä kaupunkikehitysvaikutuksista

välillisesti. Naantalin kaupunki painottaakin kaikissa tilanteissa seudullisesti toimivan joukkoliikennejärjestelmän tärkeyttä.

Satama-Varissuo-reitin varrelle sijoittuvat kaupungin merkittävimmät kaupunkikehityskohteet – Tiedepuisto, Linnakaupunki ja keskustan kehittäminen – reittivälin käsittäessä mittavan määrän rakentamispotentiaalia, minkä lisäksi reitin varrelle sijoittuu merkittäviä opiskelukampusten, terveydenhuollon ja muiden palveluiden sekä työpaikkojen keskittymiä. Tämä perustelee reittivalintaa. Satama-Varissuo-reitin selkein heikkous taas liittyy tulevan matkakeskuksen alueen puuttumiseen reitin varrelta, sillä linjausvaihtoehto ei kytke kaukoliikennettä optimaalisella tavalla mukaan osaksi koko kaupunkiseudun liikennejärjestelmää.

Mikäli raitiotien ensimmäisen vaihe päätetään toteuttaa, on sen myöhempi seudullinen laajeneminen luontevaa. Toteutussuunnitelman mukaisen reittilinjauksen kannalta kytkeytyminen myöhempien laajennusten myötä tulevan matkakeskuksen kautta kaukoliikenteeseen on välttämätöntä, kun halutaan kehittää koko kaupunkiseudun joukkoliikennettä.

Naantali edellyttää, että hankkeen investointikustannuksia ei kohdisteta seutukunnan muihin kuntiin esimerkiksi Föli-yhteistyön kautta.

Oheismateriaali:

- Lausuntopyyntö satama-Varissuo raitiotiestä 26.1.2026

Lausunnon määräpäivä huomioiden lausunnon pyytäjää on tiedotettu Naantalin kaupungin kokousaikatauluista. Tämä päätösesitys sisältäen Naantalin kaupungin lausunnon toimitetaan viipymättä lausuntopyynnössä ilmoitettuun sähköpostiosoitteeseen liikennesuunnittelu@turku.fi

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Naantalin kaupunginhallitus toteaa lausuntonaan:

Naantalin kaupunki suhtautuu positiivisesti sekä Turun sisäisen että seudullisen joukkoliikenteen kehittämiseen. Turun seudun joukkoliikenteen ja Turun kaupunkiliikkumisen kannalta on tärkeä kyetä tekemään matka-aikoja lyhentäviä toimenpiteitä kestävien liikkumismuotojen houkuttelevuutta ja käyttötapaosuutta lisäten.

Runkobussilinjaston uudistus sekä raitiotien toteuttaminen raskaimmin kuormitetuille runkolinjoille on omiaan vaikuttamaan positiivisesti Turun ja seudun elin- ja vetovoimaan, kaupunkikehitykseen sekä liikkumiseen – erityisesti, jos liikkumisen ratkaisut kytketään osaksi Turun kaupunkiseudun maankäyttöä ja kokonaisvaltaisempaa kaupunkikehittämistä.

Ensimmäisessä vaiheessa raitiotien toteuttaminen palvelisi liikkumisen osalta selkeimmin Turkua ympäryskuntien, kuten Naantalin, hyötyessä laajemmista elin- ja vetovoima- sekä kaupunkikehitysvaikutuksista välillisesti. Naantalin kaupunki painottaakin kaikissa tilanteissa seudullisesti toimivan joukkoliikennejärjestelmän tärkeyttä.

Satama-Varissuo-reitin varrelle sijoittuvat kaupungin merkittävimmät kaupunkikehityskohteet – Tiedepuisto, Linnakaupunki ja keskustan kehittäminen – reittivälin käsittäessä mittavan määrän rakentamispotentiaalia, minkä lisäksi reitin varrelle sijoittuu merkittäviä opiskelukampusten, terveydenhuollon ja muiden palveluiden sekä työpaikkojen keskittymiä. Tämä perustelee reittivalintaa. Satama-Varissuo-reitin selkein heikkous taas liittyy tulevan matkakeskuksen alueen puuttumiseen reitin varrelta, sillä linjausvaihtoehto ei kytke kaukoliikennettä optimaalisella tavalla mukaan osaksi koko kaupunkiseudun liikennejärjestelmää.

Mikäli raitiotien ensimmäisen vaihe päätetään toteuttaa, on sen myöhempi seudullinen laajeneminen luontevaa. Toteutussuunnitelman mukaisen reittilinjauksen kannalta kytkeytyminen myöhempien laajennusten myötä tulevan matkakeskuksen kautta kaukoliikenteeseen on välttämätöntä, kun halutaan kehittää koko kaupunkiseudun joukkoliikennettä.

Naantali edellyttää, että hankkeen investointikustannuksia ei kohdisteta seutukunnan muihin kuntiin esimerkiksi Föli-yhteistyön kautta.

Tämän asian osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Kokouskäsittely

Merkittiin, että tekninen johtaja Reima Ojala oli läsnä kokouksessa asiantuntijana asian käsittelyn ajan

Päätös

Kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin.